

Användningen av statsbidraget till vissa organisationer inom det sociala området 2015

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovsmannens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. Publikationen kan också tas fram i alternativt format på begäran. Frågor om alternativa format skickas till alternativaformat@socialstyrelsen.se

Artikelnummer 2016-9-36
Publicerad www.socialstyrelsen.se, september 2016

Förord

Denna rapport är Socialstyrelsens årliga redovisning till regeringen och ingår i Socialstyrelsens uppdrag att fördela verksamhetsbidrag enligt förordningen (2011:1062) om statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området. Rapporten redogör för den verksamhet som organisationerna som mottog bidraget 2015 genomfört och för Socialstyrelsens bidragsgivning. I arbetet har utredarna Marit Birk, Matilda Ekström Sundberg, Therese Falén, Carina Hällberg, Marlene Karlsson Vargas, Peter Redving, Charlotta Rehnman Wigstad och Nils Stenström deltagit. Rapporten har sammanställts av utredare Thomas Malm. Ansvarig enhetschef för uppdraget har varit Stina Törnell Sandberg.

Olivia Wigzell
Generaldirektör

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	7
Uppdraget	8
Anslag och förordning	9
Organisationer som beviljades statsbidrag för 2015	9
Organisationernas återrapportering	12
De flesta organisationerna rapporterade in i tid	12
Mål- och resultatstyrningen är under fortsatt utveckling	12
Utveckling per verksamhetsområde	15
Alkohol och narkotika	15
Utsatta barn och deras familjer	17
Motverka våld mot kvinnor	19
Hälsofrämjande verksamhet	20
Stöd till efterlevande	21
Genomförd verksamhet 2015	23
Statsbidragets syfte	23
Avslutande diskussion	27
Referenser	28
Bilaga 1. Fördelning av medel	29
Bilaga 2. Ekonomisk redovisning	31
Bilaga 3. Medlemsutveckling	32

Sammanfattning

Under 2014 fördelade Socialstyrelsen 93 376 000 kronor för år 2015 i verksamhetsbidrag till 70 organisationer inom det sociala området. Organisationerna har fått bidraget för sin sociala verksamhet inom områdena alkohol och narkotika, utsatta barn och deras familjer, motverka våld mot kvinnor, stöd till efterlevande och hälsofrämjande arbete i enlighet med förordning (2011:1062) om statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området. Många av organisationerna som har fått del av bidraget är verksamma inom flera av dessa områden.

Rapporten behandlar de 68 organisationer som kom in med sina redovisningar i tid för att vara med i bedömningen av 2015 års statsbidrag. Det var 19 organisationer som inkom med sina redovisningar efter rapportdatum men ändå så pass tidigt att de finns med i bedömningen. De 68 organisationerna har genomfört verksamhet enligt följande:

- 32 organisationer har rapporterat verksamhet inom området alkohol och narkotika i hög eller mycket hög utsträckning.
- 47 organisationer har rapporterat verksamhet inom utsatta barn och deras familjer i hög eller mycket hög utsträckning.
- 23 organisationer har rapporterat verksamhet inom området motverka våld mot kvinnor i hög eller mycket hög utsträckning.
- 41 organisationer har rapporterat verksamhet inom området hälsofrämjande verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning.
- 15 organisationer har rapporterat verksamhet inom området stöd till efterlevande i hög eller mycket hög utsträckning.

Socialstyrelsen bedömer att syftet med verksamhetsbidraget som anges i förordningen har främjats. Socialstyrelsens uppföljning visar att samtliga organisationer har bedrivit förebyggande och socialt stödjande arbete, informationsarbete och opinionsbildande arbete och arbete som har kommit deras lokala eller samordnande arbete till del. Inom området hälsofrämjande verksamhet har 66 av 68 organisationer bedrivit verksamhet. Majoriteten av organisationerna uppger att insatser inom informations- och opinionsbildning har varit de mest effektiva.

Drygt 87 procent av organisationerna uppger att de nått sina delmål i hög utsträckning och 31 procent av organisationerna har sammanhängande mål- och resultatstyrning i hög utsträckning. Det betyder att det även fortsättningsvis finns en betydande utvecklingspotential inom området.

Uppdraget

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att fördela verksamhetsbidrag enligt förordningen (2011:1062) om statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området, härafter kallad förordningen. Varje år ska myndigheten enligt 15 § i förordningen även lämna en samlad redovisning till regeringen om hur statsbidraget använts i förhållande till bidragets syfte och de mål som angetts i myndighetens regleringsbrev. Bidrag får enligt 1 § förordningen lämnas till ideella organisationer som bedriver frivilligt arbete inom något av områdena

- alkohol och narkotika
- utsatta barn och deras familjer
- att motverka våld mot kvinnor
- att ge stöd till efterlevande personer
- att främja en god hälsa i befolkningen.

Det frivilliga arbetet inom det hälsofrämjande området får inte omfatta idrotts- eller fritidsaktiviteter. Enligt 2 § förordningen är syftet med bidraget att stödja utvecklingen av ett civilt samhälle som bidrar till att människor som befinner sig i eller riskerar att befinna sig i en utsatt situation, kan förbättra sina livsvillkor samt påverka och delta i samhällsutvecklingen, eller skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Vidare ska statsbidraget ge stöd till organisationernas informations- och opinionsbildande arbete, deras förebyggande och socialt stödjande arbete för människor som befinner sig i eller riskerar att befinna sig i en utsatt levnads-situation, och deras hälsofrämjande verksamhet.

Slutligen är syftet med statsbidraget att främja nationella insatser för riks-organisationerna eller de organisationer som bedriver verksamhet av riksintresse genom att statsbidraget kommer organisationernas lokala eller samordnande arbete till del, samt att stödja organisationer som främjar förutsättningar för sådant socialt arbete som avses i 1 §.

Anslag och förordning

Totalt tre anslag avser statsbidraget. Två av anslagen finns på utgiftsområde 9, Hälsovård, sjukvård och social omsorg. Det tredje anslaget finns på utgiftsområde 13, Integration och jämställdhet. Anslagssumman för 2015 var totalt 93 376 000 kronor (tabell 1).

Tabell 1. Anslag till statsbidraget 2015

Utgiftsområde	Belopp SEK
Utgiftsområde 9, Hälsovård, sjukvård och social omsorg. 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	66 626 000
Utgiftsområde 9, Hälsovård, sjukvård och social omsorg. 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	3 450 000
Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet 1:3	23 300 000
Summa	93 376 000

Organisationer som beviljades statsbidrag för 2015

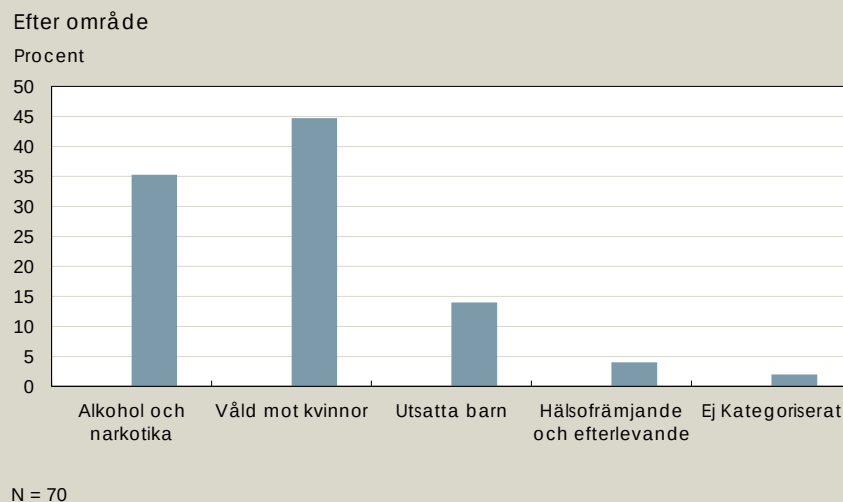
Den 30 september 2014 gick ansökningstiden för 2015 års statsbidrag ut och Socialstyrelsen hade då tagit emot 121 ansökningar. Den totala summan som organisationerna ansökte om var 227 066 664 kronor (året innan var den 210 488 173 kronor). Totalt beviljades 93 376 000 kronor till 70 organisationer. Statsbidraget för 2014 uppgick till 93 476 000 kronor och beviljades för 66 organisationer.

Socialstyrelsen avslog ansökningar från 51 organisationer vilket var en ökning med 13 organisationer jämfört med året innan [1]. Det var fem organisationer som var nya för året. Tre av dessa hade inte fått del av statsbidraget tidigare. Av de 65 organisationer som fick statsbidrag året innan fick 28 organisationer en höjning och 12 organisationer fick oförändrat bidrag 2015. Sammanlagt 19 organisationer fick mer än 1 000 000 kronor i statsbidrag.

Fördelning mellan områden

Det område som tilldelades mest bidrag 2015 var motverka våld mot kvinnor. Till detta område gick 41 750 000 kronor eller cirka 45 procent av statsbidraget fördelat på 14 organisationer. Till området alkohol och narkotika gick 32 970 000 kronor eller cirka 35 procent av statsbidraget fördelat på 25 organisationer. Området utsatta barn och deras familjer tilldelades totalt 13 206 000 kronor eller cirka 14 procent av statsbidraget fördelat på 19 organisationer. Områdena hälsofrämjande verksamhet och stöd till efterlevande tilldelades 3 450 000 kronor motsvarande knappt 4 procent av statsbidraget fördelat på 11 organisationer. Slutligen fördelades 2 000 000 kronor, motsvarande 2 procent av statsbidraget, till en organisation vars verksamhet inte hänförts till något speciellt huvudområde (figur 1).

Figur 1. Fördelning av 2015 års statsbidrag

Fördelningen av bidraget mellan de olika områdena är relativt likartad jämfört med året innan. Området utsatta barn och deras familjer ökade med 2 031 000 kronor vilket motsvarar en ökning på två procent. Alkohol och narkotika minskade med 118 000 kronor vilket motsvarar en minskning på en procent. Även området motverka våld mot kvinnor minskade något. Anslaget till organisationerna inom hälsofrämjande och stöd till efterlevande var oförändrat. I bilaga 1 finns en förteckning av hur statsbidraget fördelades per område och organisation.

Medlemsutveckling och arbetet med mål- och resultatstyrning

Organisationer som beviljats statsbidrag ska uppge hur många medlemmar de har, enligt förordningens 14 §. Detta krav grundar sig i regeringens önskan att se hur många individer som är engagerade i de sociala organisationerna och också hur antalet medlemmar förändras över tid. Antalet medlemmar påverkar dock inte bidragets storlek (se bilaga 3 för medlemsantal och medlemsutveckling). Paraplyorganisationer som har andra organisationer som medlemmar behöver dock inte redovisa antal personer som är medlemmar i de olika medlemsorganisationerna utan för deras del är det tillräckligt att ange hur många organisationer de har som medlemmar.

Organisationernas storlek, uppbyggnad och struktur varierar kraftigt. Vissa organisationer har lokalföreningar spridda över landet medan andra finns på någon enstaka ort.

Drygt en tredjedel av organisationerna är relativt små med mindre än 500 medlemmar. Tolv av dessa organisationer ökade sitt medlemsantal under året. Av de 26 organisationer som hade mellan 500 och 5 000 medlemmar ökade 14 stycken sitt medlemsantal under året. Åtta organisationer hade 5 001–15 000 medlemmar i december 2015. Tre av dessa organisationer ökade i storlek under året. Vidare hade sju organisationer mer än 15 000 medlemmar i slutet av 2014. Även i denna grupp ökade tre organisationer i medlemsantal under året (tabell 2).

Tabell 2. Organisationer efter antal medlemmar

- 500	500-5 000	5 001-15 000	15001-	Totalt
22	26	8	7	63

Det finns ett tydligt samband mellan organisationernas storlek och hur väl de arbetar med mål- och resultatstyrning. Störst andel organisationer med god mål- och resultatstyrning återfinns i gruppen organisationer med mer än 15 000 medlemmar, tätt följd av gruppen organisationer med 5 001–15 000 medlemmar.

Sammanslutningar av riksorganisationer

Socialstyrelsen väljer att redovisa de organisationer som är sammanslutningar av andra organisationer (paraplyorganisationer) separat eftersom de har en annan uppbyggnad än de andra organisationerna. Flera av dem är mycket stora eftersom de exempelvis har olika trossamfund som medlemmar.

Tabell 3. Antal medlemmar hos organisationer som är sammanslutningar av riksorganisationer eller trossamfund

Organisation	Antal medlemmar
FORUM – Idéburna organisationer	Omfattar 39 organisationer med drygt 6 miljoner medlemmar
Hela Människan	Cirka 6,4 miljoner medlemmar i olika trossamfund
KSAN – Kvinnoorganisationernas samarbetsråd	Omfattar 35 medlemsorganisationer i december 2015
Rainbow Sweden	949 medlemmar i december 2015
SAMS – Samarbete för människor i sorg	7 medlemsorganisationer i december 2015

Organisationernas återrapportering

De flesta organisationerna rapporterade in i tid

Sista dagen för organisationerna att lämna in sina återrapporteringar till Socialstyrelsen var den 30 april 2016. Majoriteten av organisationerna som fått del av 2015 års statsbidrag redovisade i tid. Samtidigt var det 21 organisationer som var sena med sina redovisningar. Av dessa 21 organisationer kom 19 stycken in med sina återrapporтер så pass tidigt att de finns med i Socialstyrelsens redovisning. Detta innebär att Socialstyrelsens återrapporтер behandlar 68 av 70 organisationer som fick del av 2015 års statsbidrag.

Utifrån organisationernas redovisningar bedömer Socialstyrelsen att 59 av 68 organisationer har genomfört sin verksamhet enligt plan i hög eller mycket hög utsträckning. Dessutom har 5 organisationer genomfört sin verksamhet enligt plan i medelhög utsträckning.

Vidare uppger 60 organisationer att de uppnått förväntat resultat i hög eller mycket hög utsträckning och 6 organisationer uppger att de har uppnått förväntat resultat i medelhög utsträckning.

Mål- och resultatstyrningen är under fortsatt utveckling

Förordningen (2011:1062) innehåller krav på mål- och resultatstyrning hos organisationerna som får del av bidraget. Socialstyrelsen har fortsatt sitt arbete med att anpassa ansökningsblanketten och återrapporteringsblanketten så att de återspeglar detta krav samtidigt som de ska vara ändamålsenliga och lättbegripliga för organisationerna.

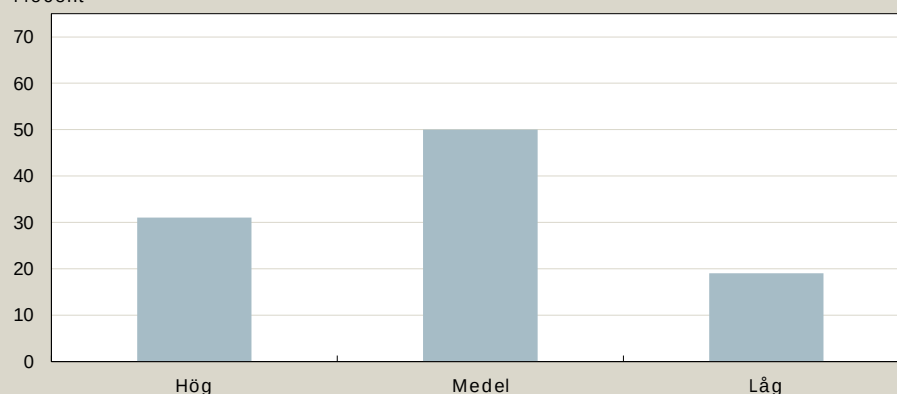
Organisationerna ska ange huvudsaklig målgrupp, huvudmål och delmål för verksamheten samt vilka aktiviteter de genomfört för att uppnå delmålen. Vidare ska organisationerna ange vilka konkreta mätbara resultat som aktiviteterna har lett till samt vilka som har haft störst påverkan på organisationens målgrupp. Organisationerna ska också ange vilka aktiviteter de bedömer har varit mest effektiva för att nå verksamhetens huvudmål.

Socialstyrelsen bedömer att 21 av 68 organisationer (31 procent) har sammanhängande mål- och resultatstyrning i hög utsträckning. Socialstyrelsen bedömer också att 34 organisationer (50 procent) har sammanhängande mål- och resultatstyrning i medelhög utsträckning (figur 2).

Figur 2. Sammanhängande mål- och resultatstyrning

Bedömning av organisationernas redovisningar

Procent

N = 68

Slutligen bedömer Socialstyrelsen att 13 organisationer (19 procent) har sammanhängande mål och resultat i låg utsträckning. Detta innebär att det återigen är en positiv utveckling av mål- och resultatstyrningen. Andelen organisationer som vi bedömer ha en lågt utvecklad mål- och resultatstyrning har sjunkit kraftigt sedan tidigare år.

Det finns dock fortfarande en utvecklingspotential inom området eftersom en stor andel av organisationerna saknar en tydlig styrning av mål- och resultat.

Måluppfyllelse hos organisationerna

Sammanlagt 64 av de 68 organisationer som ingår i rapporten har uppskattat hur väl de har lyckats uppfylla de mål de satt upp för bidraget. Av dessa uppskattar 56 organisationer att de har lyckats uppfylla de uppsatta delmålen i hög utsträckning (tabell 4). Övriga 18 organisationer uppskattar att de har lyckats uppfylla sina delmål i medelhög utsträckning.

Tabell 4. I vilken utsträckning har organisationerna uppfyllt sina delmål. N = 64

	Alkohol och narkotika	Utsatta barn	Motverka våld mot kvinnor	Hälsofrämjande och efterlevande	Ej kategoriserad
Hög	18	17	10	10	1
Medel	4	-	13	1	-
Låg	-	-	-	-	-

När det gäller i vilken utsträckning organisationerna har haft tillräckliga förutsättningar för sin verksamhet är bilden något mer splittrad. Sammanlagt 31 av 67 organisationer anger att de har haft tillräckliga förutsättningar för sin verksamhet i hög utsträckning. Samtidigt uppger 6 organisationer att de har haft tillräckliga förutsättningar för sin verksamhet i låg utsträckning (tabell 5).

Tabell 5. I vilken utsträckning har organisationerna haft tillräckliga förutsättningar för verksamheten. N = 67

	Alkohol och narkotika	Utsatta barn	Motverka våld mot kvinnor	Hälsofrämjande och efterlevande	Ej kategoriserad
Hög	12	10	2	7	-
Medel	10	6	9	4	1
Låg	2	2	2	-	-

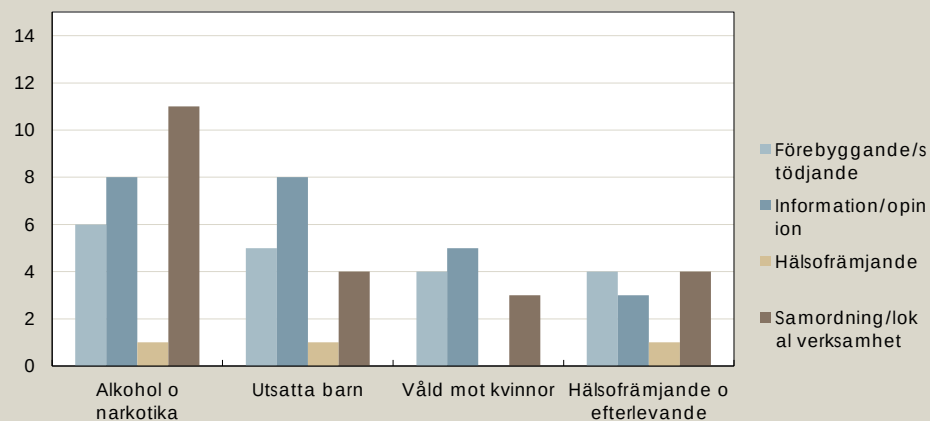
Effektivaste typ av insats

Organisationerna har också bedömt vilken typ av insats som varit effektivast för att nå verksamhetens huvudmål. Den effektivaste typen av insats ligger enligt Socialstyrelsens bedömning inom informations- och opinionsbildande arbete tätt följd av insatser som kommer organisationernas lokala eller samordnande arbete till del (figur 3). Totalt är det 24 organisationer som anger insatser inom informations- och opinionsbildning som de mest effektiva för att nå verksamhetens huvudmål. Därefter kommer insatser inriktade mot samordning och stöd till lokal verksamhet som 22 organisationer anser vara de mest effektiva.

Figur 3. Mest effektiva insats för att nå huvudmål

Efter verksamhetsområde och typ

Antal

Organisationerna kan ange insatser inom flera områden

Utveckling per verksamhetsområde

Alkohol och narkotika

Av de 70 organisationer som fick statsbidrag 2015 tillhörde 25 stycken området alkohol och narkotika. Till området gick 32 970 000 kronor eller cirka 35 procent av statsbidraget. Alkohol och narkotika är därmed det mest omfattande området när det gäller antalet organisationer som beviljats statsbidrag men inte när det gäller andel av statsbidraget. Tidigare år har alkohol och narkotika tilldelats störst andel av statsbidraget men sedan 2014 har området motverka våld mot kvinnor beviljats den största andelen av statsbidraget.

Dessutom uppger sju organisationer inom områdena utsatta barn och hälsofrämjande verksamhet att de bedrivit verksamhet inom området alkohol och narkotika i hög utsträckning.

Samtliga organisationer inom alkohol och narkotika uppger att de har bedrivit verksamhet inom något eller några av områdena utsatta barn, motverka våld mot kvinnor, stöd till efterlevande och hälsofrämjande verksamhet (tabell 6).

Samtliga organisationer inom området ingår i återrapporten. Alla organisationerna uppger att de bedrivit verksamhet av förebyggande eller stödjande karaktär i hög eller mycket hög utsträckning. Vidare uppger 22 av 25 (92 procent) organisationer att de bedrivit informations- och opinionsbildande verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning. Arbete som är inriktat på organisationernas lokala eller samordnande del har bedrivits av 17 av 25 organisationer (68 procent) i hög eller mycket hög utsträckning. Arbete som syftar till att främja hälsan i befolkningen är minst vanligt inom området alkohol och narkotika. Av organisationernas återrapporteringar framgår att 15 av 25 organisationer (60 procent) uppger att de har bedrivit hälsofrämjande verksamhet i hög eller mycket utsträckning.

Majoriteten av organisationerna bedömer själva att de har kunnat bedriva sin verksamhet enligt plan i hög eller mycket hög utsträckning. Endast tre organisationer bedömer att de har kunnat genomföra den planerade verksamheten i medelhög utsträckning.

Situationen är likartad när det gäller att ha nått förväntat resultat. Majoriteten av organisationerna uppger att de nått förväntat resultat i hög eller mycket hög utsträckning. Totalt fyra organisationer uppger att de har nått förväntat resultat i medelhög utsträckning.

Tabell 6. Ansökta och beviljade bidrag inom området alkohol och narkotika (SEK).

Organisation	Ansökt	Beviljats	Har även bedrivit verksamhet inom*
Alna Sverige förening	425 000	250 000	UB, VmK, EL, HF
Convictus	690 000	690 000	HF
De Fria Sällskapen Länkarnas Samorganisation	350 000	200 000	UB, VmK, EL, HF
Dianova	600 000	350 000	UB, VmK, EL, HF
Förbundet Hassela Solidaritet	1 345 000	750 000	UB, VmK, EL, HF
Föreningen Fanzingo/Radio Fri	1 271 144	300 000	UB, VmK, EL, HF
Hela Människan	7 200 000	4 850 000	UB, VmK, EL, HF
IOGT-NTO	5 100 000	3 700 000	UB, VmK, EL, HF
KSAN - Kvinnoorganisationernas samarbetsråd	2 750 000	1 900 000	UB, VmK, EL, HF
LP-verksamheternas riksorganisation	2 815 550	1 750 000	UB, VmK, EL, HF
Länkens kamratförbund	436 925	200 000	UB, VmK, EL, HF
Motorförarnas Helnykterhetsförbund, MHF	5 100 000	3 400 000	UB, VmK, EL, HF
Rainbow Sweden	625 000	550 000	UB, VmK, EL, HF
RFHL, Riksförbundet för Rättigheter, Frigörelse, Hälsa och Likabehandling	3 400 000	2 400 000	UB, VmK, EL, HF
Riksförbundet Föräldraföreningen mot Narkotika	1 300 000	1 100 000	UB, VmK, EL, HF
Riksförbundet ROMA Institutet	220 000	100 000	UB, VmK, EL, HF
Riksförbundet Simon	1 800 000	1 600 000	UB, VmK, EL, HF
Riksförbundet SMART	1 883 000	900 000	UB, VmK, EL, HF
RIKSKRIS, KRIS Riksförbund	2 465 000	1 700 000	UB, VmK, EL, HF
Svenska Brukarföreningen	2 045 000	700 000	UB, VmK, EL, HF
Sveriges Blåbandsförbund	2 350 000	600 000	UB, VmK, EL, HF
Sällskapen Länkarnas Riksförbund	2 075 000	800 000	UB, VmK, EL, HF
Unga KRIS-förbundet	939 000	380 000	UB, VmK, EL, HF
Ungdomens nykterhetsförbund, UNF	3 124 200	950 000	UB, VmK, EL, HF
Verdandi	3 900 000	2 850 000	UB, VmK, EL, HF
Totalt	54 209 818	32 970 000	UB, VmK, EL, HF

*UB = utsatta barn, VmK = våld mot kvinnor, EL = stöd åt efterlevande, HF = Hälsofrämjande

Socialstyrelsen bad även organisationerna att uppskatta hur utvecklingen ser ut inom området alkohol och narkotika. Majoriteten av organisationerna ansåg att utvecklingen varit positiv. Totalt 18 av de 25 organisationerna ansåg att utvecklingen inom området varit positiv under 2015. Som exempel på positiv utveckling kan nämnas

- att ensamkommandes särskilda utsatthet när det gäller att hamna i narkotikamissbruk har uppmärksammats
- att konsumtionen av alkohol bland unga fortsätter att minska
- att brukarperspektivet uppmärksammas och inkluderas mer i olika sammanhang.

En organisation ser en blandad utveckling inom området. Till de positiva aspekter som denna organisation tar upp är framväxandet av lokala öppna verksamheter och stödboenden runt om i landet. Särskilt fokus i detta arbete har varit på kvinnors situation samt på flyktingar och nyanlända. Till den negativa sidan hör utvecklingen av missbruksvården där organisationen ser

att de mest utsatta missbrukarna får det svårare och att insatserna från samhället inte når fram där de behövs. Två organisationer anser att det inte varit någon förändring inom området under året.

Slutligen uppfattar fem organisationer att utvecklingen inom området varit negativ. Exempel på negativ utveckling är bland annat den ökande narkotikadödligheten, att äldre kvinnors alkoholmissbruk ökat och att unga kvinnors psykiska ohälsa ökar vilket medför ökad risk för missbruk. Den ökande flyktingströmmen har medfört att andra utsatta grupper fått stå tillbaka.

Utsatta barn och deras familjer

Området utsatta barn och deras familjer tilldelades 13 206 000 kronor eller cirka 14 procent av statsbidraget fördelat på 19 organisationer. Området är därmed det näst största räknat i antalet organisationer samtidigt som det får en relativt liten del av statsbidraget.

Dessutom uppger 29 organisationer inom områdena alkohol och narkotika, motverka våld mot kvinnor, stöd till efterlevande och hälsofrämjande verksamhet att de har bedrivit verksamhet inom området utsatta barn och deras familjer i hög utsträckning.

Inom detta område inkom en organisation med sin återrapportering för sent och den är därför inte med i rapporten. Alla organisationer utom en inom området utsatta barn och deras familjer uppger att de även bedrivit verksamhet inom något eller några av områdena alkohol och narkotika, motverka våld mot kvinnor, stöd till efterlevande och hälsofrämjande verksamhet (tabell 7).

Samtliga 18 organisationer i återrapporten uppger att de har bedrivit förebyggande och socialt stödjande verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning. Informations- och opinionsbildande arbete har bedrivits i hög eller mycket hög utsträckning av 17 av 18 organisationer (94 procent). Vidare har 14 av 18 organisationer (77 procent) bedrivit verksamhet som kommit den samordnande och den lokala verksamheten till del i hög eller mycket hög utsträckning. Däremot är det inte lika vanligt förekommande med hälsofrämjande verksamhet i hög utsträckning. Totalt 8 av 18 organisationer (44 procent) uppger att de har bedrivit hälsofrämjande verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning.

Tabell 7. Ansökta och beviljade bidrag inom området utsatta barn och deras familjer (SEK).

Organisation	Ansökt	Beviljats	Har även bedrivit verksamhet inom*
Anhöriga till Sexuellt Utnyttjade barn, ATSUB	800 000	500 000	AN, VmK, HF
BRIS, Barnens Rätt i Samhället	7 055 000	2 406 000	AN, VmK, EL, HF
Bufff (f.d. Bryggan)	1 581 800	900 000	HF
ECPAT Sverige	1 600 000	1 500 000	AN, VmK, EL, HF
Familjevårdens Centralorganisation, FACO	647 000	200 000	AN, VmK, EL, HF
FAS-föreningen	663 000	300 000	AN, HF
Hjälpkällan	430 000	250 000	AN, VmK, EL, HF
IOGT-NTO:s Juniorförbund, Junis	1 258 000	500 000	AN, VmK, EL, HF
Maskrosbarn	2 215 000	800 000	AN, EL, HF
Riksförbundet Frivilliga samhällsarbete, RFS	1 120 000	300 000	AN, VmK, EL, HF
Riksförbundet för samhällets styvbarn	837 000	300 000	AN, VmK, EL, HF
Riksförbundet Insolvens	680 000	400 000	Inkom försent
Riksföreningen Stoppa Kvinnlig Könsstympning, RISK	515 000	400 000	VmK, HF
Rädda Barnens Riksförbund	1 427 000	600 000	AN, VmK, EL, HF
Svenska muslimer för fred och rättvisa	1 755 000	300 000	VmK, HF
Svenska Röda Korset	2 790 000	600 000	-
Sveriges Makalösa Föräldrar	5 248 000	1 950 000	AN, VmK, EL, HF
Sveriges Romska Ungdomsdelegation, SRUD	581 438	100 000	AN, VmK, EL, HF
Tjejjonen	4 320 000	900 000	AN, VmK, EL, HF
Totalt	35 523 238	13 206 000	

*AN = alkohol och narkotika, VmK = våld mot kvinnor, EL = stöd åt efterlevande, HF = Hälsofrämjande

Socialstyrelsens sammanställning visar att 16 av 18 organisationer uppskattar att de har kunnat bedriva sin verksamhet enligt plan i hög eller mycket hög utsträckning. Resterande två organisationer bedömer att de har kunnat genomföra sin verksamhet enligt plan i medelhög utsträckning.

Vidare visar organisationernas återrapportering även att 16 av 18 organisationer inom området utsatta barn har nått förväntat resultat i hög eller mycket hög utsträckning.

Majoriteten av organisationerna uppskattar att utvecklingen inom området utsatta barn och deras familjer har varit positiv. Flera organisationer tar upp hur deras informations- och opinionsbildande arbete har fått ett genomslag på ett sätt som gynnar målgruppen. Till exempel RISKS arbete med att uppmärksamma kvinnlig könsstympning.

Två organisationer ser ingen förändring när det gäller de problem eller behov som de arbetar med. Det kan till exempel vara att det finns ett fortsatt högt tryck från hjälpsökande och att man ser att den psykiska ohälsan hos tjejer är fortsatt hög. Tre organisationer har en negativ bild av hur utvecklingen ser ut inom kunskapsområdet. Exempel på negativ utveckling inom området är den ökade flyktingströmmen som ökat behovet av stödsatser och också ökat antalet behövande som inte talar svenska. Detta har också lett till ett ökat kompetensbehov i migrationsfrågor.

Motverka våld mot kvinnor

Av de 70 organisationer som tilldelades statsbidrag för 2015 tillhörde 14 stycken området motverka våld mot kvinnor. Området tilldelades 41 750 000 kronor eller 45 procent av statsbidraget vilket innebär att motverka våld mot kvinnor är det område som fick störst andel av statsbidraget samtidigt som det är relativt litet räknat i antalet organisationer. Detta förklaras av att ROKS och Unizon (tidigare SKR) beviljades knappt 18 miljoner kronor vardera. Dessa båda organisationer fick alltså nära 40 procent av det totala statsbidraget.

Förutom organisationerna som ingår i området motverka våld mot kvinnor uppger 10 organisationer från de övriga fyra områdena att de har bedrivit verksamhet inom området motverka våld mot kvinnor i hög eller mycket hög utsträckning.

Inom detta område inkom en organisation med sin återrapportering för sent och den är därför inte med i rapporten. De flesta organisationerna inom området motverka våld mot kvinnor har även bedrivit verksamhet inom något eller några av områdena alkohol och narkotika, utsatta barn och deras familjer, stöd till efterlevande och hälsofrämjande verksamhet. En organisation uppger att den endast har bedrivit verksamhet inom området motverka våld mot kvinnor (tabell 8).

Tabell 8. Ansökta och beviljade bidrag inom området motverka våld mot kvinnor (SEK).

Organisation	Ansökt	Beviljats	Har även bedrivit verksamhet inom
Brottsofferjourernas Riksförbund, BOJ	4 100 600	1 100 000	AN, UB, EL, HF
Internationella romsk och resande kvinnojouren	851 000	250 000	AN, UB, EL, HF
Kvinnors Nätverk	1 540 000	200 000	AN, UB, EL, HF
Mottagningen mot våld i nära relationer, MVU	1 164 800	450 000	UB, HF
Män för Jämställdhet	2 200 000	1 100 000	AN, UB, EL, HF
Riksföreningen Stödcentrum mot incest och andra sexuella övergrepp, RSCI	475 000	350 000	AN, UB, EL, HF
Rikskriscentrum	1 100 000	350 000	AN, UB, EL, HF
Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, ROKS	22 900 000	17 650 000	UB, EL, HF
Romska delegationen	484 870	100 000	Inkom försent
Slagfärdiga	1 171 000	150 000	AN, UB, EL, HF
Somali Women in Sweden, SWIS	380 000	250 000	AN, UB, EL, HF
Somaya kvinno- och tjejjour	920 000	800 000	UB, HF
Terrafem	5 432 600	1 350 000	-
Unizon	31 011 233	17 650 000	AN, UB, EL, HF
Totalt	76 400 403	41 750 000	

*AN = alkohol och narkotika, UB= utsatta barn, EL = stöd åt efterlevande, HF = Hälsofrämjande

Av organisationernas återrapportering framgår att 11 av 13 organisationer (84 procent) har bedrivit förebyggande och stödjande verksamhet och informations- och opinionsbildande arbete i hög eller mycket hög utsträckning. Hälsofrämjande verksamhet är inte fullt lika vanligt. Det är 8 av 13

organisationer (61 procent) som bedrivit denna typ av verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning. Samtliga 13 organisationer uppger däremot att de har bedrivit verksamhet som kommit den lokala eller samordnande delen av organisationen till godo i hög eller mycket hög utsträckning.

Alla organisationer utom en uppskattar att de har genomfört sin verksamhet enligt plan. Samtliga organisationer bedömer att de uppnått förväntat resultat i hög eller mycket hög utsträckning.

Inom detta område bedömer 9 av 13 organisationer eller cirka 69 procent att utvecklingen varit positiv. Exempel på positiv utveckling är att medvetenheten hos allmänhet och hos beslutsfattare om våldets ekonomiska och sociala konsekvenser på samhällsnivå har ökat.

En organisation anser inte att det har skett någon förändring inom området motverka våld mot kvinnor och två organisationer ser en negativ utveckling inom området. Exempel på sådan utveckling är den ökade belastningen på socialtjänsten vilket gör att socialtjänstens kontakt med våldsutsatta blir begränsad och att uppföljning av ärendena blir sporadisk.

Hälsofrämjande verksamhet

Hälsofrämjande verksamhet är ett relativt nytt område i förordningen och 2015 var det endast fyra organisationer inom området som beviljades sammanlagt 1 050 000 kronor i statsbidrag. Det är därmed det minsta området både räknat i antal organisationer och i andel av statsbidraget.

Dessutom uppger 37 organisationer från områdena alkohol och narkotika, utsatta barn och deras familjer, motverka våld mot kvinnor och stöd till efterlevande att de bedrivit hälsofrämjande verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning.

Samtliga organisationer inom det hälsofrämjande området uppger dessutom att de har bedrivit verksamhet inom områdena alkohol och narkotika, utsatta barn och deras familjer, motverka våld mot kvinnor och stöd till efterlevande (tabell 9).

Tabell 9. Ansökta och beviljade bidrag inom området hälsofrämjande verksamhet (SEK).

Organisation	Ansökt	Beviljats	Har även bedrivit verksamhet inom*
Mind	700 000	450 000	AN, VmK, UB, EL
Riksförbundet Hälsofrämjandet	1 390 000	300 000	AN, VmK, UB, EL
Roma International	200 000	100 000	AN, VmK, UB
Äldrekontakt	200 000	200 000	AN, VmK, UB, EL
Totalt	2 490 000	1 050 000	

*AN = alkohol och narkotika, VmK = Våld mot kvinnor, UB= utsatta barn, EL = stöd åt efterlevande

Förebyggande och socialt stödjande arbete samt hälsofrämjande verksamhet har bedrivits av samtliga organisationer i hög eller mycket hög utsträckning. Verksamhet som kommer organisationens lokala eller samordnande arbete till del samt informations- och opinionsbildande arbete har bedrivits i hög eller mycket hög utsträckning av tre av fyra organisationer.

Samtliga organisationer har nått förväntat resultat i hög eller mycket hög utsträckning och det är endast en av organisationerna som inte har bedrivit sin verksamhet enligt plan i hög eller mycket hög utsträckning.

Hälften av organisationerna har sett en positiv förändring inom verksamhetsområdet. Exempel på sådan positiv utveckling är att fler ser vikten av att äta en näringsriktig kost med mindre tillsatt socker.

En organisation upplever dock att utvecklingen varit negativ i och med att barns och ungas självrapporterade psykiska ohälsa ökat samtidigt som flyktkrisen lett till att många personer med psykisk ohälsa kommit till Sverige. En organisation anser inte att det skett någon förändring inom området under året.

Stöd till efterlevande

Även stöd till efterlevande är ett relativt nytt område i förordningen och 2015 var det sju organisationer inom detta område som beviljades sammanlagt 2 400 000 kronor i statsbidrag. Stöd till efterlevande är därmed ett av de minsta verksamhetsområdena både räknat i antal organisationer och i andel av statsbidraget.

Stöd till efterlevande är också ett område som organisationerna inom de övriga verksamhetsområdena inte är engagerade inom i särskilt hög utsträckning. Endast åtta organisationer inom alkohol och narkotika, utsatta barn och hälsofrämjande verksamhet uppger att de har bedrivit verksamhet inom stöd till efterlevande i hög eller mycket hög utsträckning.

Samtliga organisationer inom stöd till efterlevande har dessutom bedrivit verksamhet inom hälsofrämjande verksamhet (tabell 10).

Tabell 10. Ansökta och beviljade bidrag inom området stöd till efterlevande (SEK).

Organisation	Ansökt	Beviljats	Har även bedrivit verksamhet inom*
Randiga Huset	3 305 300	300 000	AN, VmK, UB, HF
Riksförbundet för Suicidprevention och efterlevandestöd, SPES	1 235 000	650 000	AN, VmK, UB, HF
Riksförbundet för Änkor och Änkemän	990 000	100 000	HF
SAMS – Samarbete för Människor i Sorg	1 100 000	900 000	UB, HF
Spädbarnsfonden	755 000	250 000	AN, VmK, UB, HF
VIMIL – Vi som mist någon mitt i livet	328 000	100 000	AN, UB, HF
Vi som förlorat barn	300 000	100 000	HF
Totalt	8 013 300	2 400 000	

*AN = alkohol och narkotika, VmK = Våld mot kvinnor, UB= utsatta barn, HF = Hälsofrämjande

Samtliga sju organisationer uppger att de har bedrivit förebyggande och socialt stödjande verksamhet, informations- och opinionsbildning samt hälsofrämjande verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning. Vidare uppger alla organisationer att de har bedrivit verksamhet som kommer organisationens lokala eller samordnande arbete till del.

Samtliga organisationer uppger att de har bedrivit sin verksamhet enligt plan i hög eller mycket hög utsträckning. När det gäller att ha nått förväntade resultat uppger sex av sju organisationer att de har uppnått förväntade resultat. Alla organisationer utom en uppger att det har varit en positiv utveckling inom området. Exempel på positiv utveckling är att organisationerna utvecklats och att de frågor de arbetar med uppmärksammas mer. De har också växt och fått fler medlemmar och de har blivit mer kända och efterfrågade för sin kompetens.

Genomförd verksamhet 2015

I redovisningen av 2015 års statsbidrag redogjorde organisationerna för i hur stor utsträckning deras verksamhet har varit inriktad mot informations- och opinionsbildande arbete, mot förebyggande och socialt stödjande arbete samt mot hälsofrämjande verksamhet. Hälsofrämjande verksamhet får inte omfatta idrotts- och friluftsverksamheter utan endast andra typer av hälsofrämjande insatser. Organisationerna redogjorde också för i hur stor utsträckning de har arbetat med insatser som kommit deras lokala eller samordnande arbete till del.

Det vanligaste är att organisationerna har varit aktiva inom flera olika områden. Samtidigt varierar det kraftigt hur stor del av deras verksamhet som har bedrivits inom respektive område.

Organisationerna är mycket olika när det gäller storlek, uppbyggnad, spridning, antal medlemmar, inriktning och hur de bedriver sitt arbete. Detta innebär att omfattning och typ av verksamhet skiljer sig åt mellan de olika organisationerna.

Statsbidragets syfte

Ett av syftena med statsbidraget till vissa organisationer inom det sociala området är att stödja utvecklingen av ett civilt samhälle som bidrar till

- att människor som befinner sig i, eller riskerar att hamna i en utsatt situation kan påverka och förbättra sina levnadsvillkor samt delta i och påverka samhällsutvecklingen
- att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Organisationernas redovisningar visar att de använder statsbidraget till insatser och aktiviteter inom informations- och opinionsbildning, förebyggande och socialt stödjande arbete samt inom hälsofrämjande verksamhet på ett sätt som ligger i linje med syftet i förordningen.

Informations- och opinionsbildande arbete

Av organisationernas redovisningar framgår att samtliga 68 organisationer som fick del av 2015 års statsbidrag och som återskapat i tid har bedrivit informations- och opinionsbildande arbete. Av organisationerna har 61 stycken bedrivit informations- och opinionsbildande arbete i hög eller mycket hög utsträckning. Samtliga organisationer inom stöd till efterlevande uppger att de bedrivit informations- och opinionsbildande arbete i hög eller mycket hög utsträckning.

Denna typ av arbete kan handla om att göra organisationen och dess frågor mer kända för allmänhet och beslutsfattare, att öka kunskap om den aktuella frågan och att föra upp den på den politiska dagordningen.

Information och opinionsbildning kan handla om kampanjer av olika slag via annonser, hemsidor och trycksaker, deltagande i seminarier och konferenser, att delta som expert eller remissinstans för regering och olika myndigheter och att anordna utbildningar och kurser.

Exempel på informations- och opinionsbildande arbete från området alkohol och narkotika är det arbete som Sveriges Blåbandsförbund bedrivit för att vuxna inte ska bjuda barn och ungdomar på alkohol i kampanjen ”Ingen alkohol före 18”. Man har också kampanjat mot den ökande alkoholreklamen och bedrivit påverkansarbete riktat mot riksdagledamöter för att få till lagstiftning som begränsar alkoholreklamen.

Inom utsatta barn och deras familjer har IOGT-NTO Junis fört ut resultaten från en enkätundersökning till landets samtliga kommuner om hur stödverksamheten för barn och unga som växt upp i missbruksmiljö ser ut. Resultaten från enkäten har publicerats i en rapport som bland annat presenterades vid seminarier på Almedalsveckan.

Ett exempel på information och opinionsbildning från området motverka våld mot kvinnor är Kvinnors Nätverks arbete för att öka kunskapen om hedersrelaterat förtryck och våld och alla kvinnors lika rättigheter oavsett bakgrund. Man har föreläsningar för bland annat Socialhögskolan i Stockholm, deltar i hearings om förslag till ny sexualbrottslag, lämnar svar på remisser och har möten med organisationer som på ett samhälleligt plan kan påverka situationen för målgruppen. Man driver också radioprogrammet Kvinnors röst som bland annat tar upp våld i hemmet, månggifte och kampen mot å ena sidan islamism och å andra sidan rasism. Organisationen driver också en webbsida med information, artiklar och programinslag från radioprogrammet.

Inom hälsofrämjande verksamhet fortsätter Mind arbetet med att sprida kunskap om psykisk hälsa och hur denna kan främjas genom seminarier, konferenser, debattartiklar och genom utgivning av tidningen Psykisk Hälsa. Ett exempel på information från området stöd till efterlevande är Spädbarnsfondens arbete för att åtgärda brister i bemötande och förståelse för föräldrar som förlorat barn. I detta arbete har man arrangerat heldagsseminarier riktat till hälso- och sjukvårdspersonal.

Förebyggande och socialt stödjande arbete

Organisationernas redovisningar visar att samtliga 68 organisationer bedrivit förebyggande och socialt stödjande arbete. Av organisationerna har 66 av 68 stycken (97 procent) bedrivit arbete inom förebyggande och socialt stödjande verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning. Samtliga organisationer inom området utsatta barn och deras familjer uppger att de bedrivit förebyggande och socialt stödjande arbete i hög eller mycket hög utsträckning. Förebyggande och socialt stödjande arbete omfattar bland annat hjälp och stöd till människor i utsatta situationer genom telefonjourer, kamratstöd, lägerverksamhet och rådgivning.

Inom alkohol och narkotika arbetar Hela Människan med ett stort antal insatser inom det stödjande och förebyggande arbetet. Till exempel via det öppna så kallade Ria-arbetet där människor med alkohol- och narkotikamissbruk får hjälp och stöd för att kunna bryta missbruk och socialt utanförskap.

Man har också särskilda stödinsatser riktade till kvinnor i missbruk och stödverksamheter för barn och unga som inkluderar stödgrupper, lägerverksamhet och uppsökande verksamhet i miljöer bland unga i riskzonen för missbruk.

Inom utsatta barn och deras familjer arbetar BRIS med stödjande kontakter via jourtelefonsverksamhet, chatt och mejl. Man hjälper även barn och unga att komma vidare med rätt kontakter i samhället, till exempel polis, socialtjänsten eller BUP. Organisationen har också arrangerat stödgrupper för familjer där någon av föräldrarna tagit sitt liv. Även Tjejjonen arbetar med stödchatt med målet att minska den psykiska ohälsan hos tjejer i åldern 12–25 år.

Exempel från området motverka våld mot kvinnor är det arbete mot könsstämpning som bedrivs av Somali Women in Sweden (SWIS) via seminarier för somaliska kvinnor, familjeträffar och rådgivning. Organisationen har också en jourtelefon dit kvinnor som utsatts för våld kan ringa för att få stöd och hjälp. Terrafem har också en jourtelefon för våldsutsatta kvinnor och driver även en juristjour där våldsutsatta kvinnor kan få juridisk rådgivning.

På efterlevandeområdet har Randiga huset arbetat med stödgrupper, mötesplatser och enskilda samtal riktat till personer som har förlorat eller kommer att förlora någon närstående i dödsfall. Inom det hälsofrämjande området arbetar Mind med självmordsupplysningen/självmordslinjen där stödsökande kan få stöd via chatt, telefon eller mejl.

Hälsofrämjande verksamhet

Hälsofrämjande verksamhet tillkom i förordningen 2013 och är alltså ett relativt nytt område. Sammanlagt 66 av 68 organisationer uppger att de har bedrivit hälsofrämjande insatser. Socialstyrelsens genomgång visar att 42 organisationer (62 procent) har bedrivit hälsofrämjande verksamhet i hög eller mycket hög utsträckning. Samtliga organisationer inom området stöd till efterlevande uppger att de bedrivit verksamhet inom området i hög eller mycket hög utsträckning.

Hälsofrämjande verksamhet omfattar aktiviteter som gränsar till förebyggande och stödjande verksamhet samt information- och opinionsbildande arbete. Aktiviteterna kan också ha koppling till insatser som kommer organisationernas lokala eller samordnande arbete till del.

Inom området alkohol och narkotika kan Convictus arbete med hemlösa missbrukare nämnas. Man arbetar hälsofrämjande genom strukturerade insatser, bland annat genom att genom uppsökande verksamhet och genom att erbjuda målgruppen strukturerad sjukgymnastik och hälsosamtal samt rådgivning om kost och sjukdomar.

Inom området utsatta barn och deras familjer kan arbetet mot kvinnlig könsstämpning som bedrivs av RISK nämnas. Exempel på hälsofrämjande verksamhet från området motverka våld mot kvinnor är RSCI:s arbete för att fler kvinnor som varit utsatta för sexuella övergrepp ska ges hjälp till självhjälp.

Inom det hälsofrämjande verksamhetsområdet har Hälsofrämjandet fortsatt sitt arbete med att utveckla en mer hälsosam skolmat. Exempel på denna typ

av arbete inom stöd till efterlevande är Riksförbundet för änkor och änkemäns sociala aktiviteter.

Insatser inriktade mot lokalt och samordnande arbete

Samtliga organisationer uppger att de har arbetat med insatser som kommer deras lokala eller samordnande arbete till del. Sammanlagt 58 av 68 organisationer (85 procent) uppger att de har bedrivit denna typ av arbete i hög eller mycket hög utsträckning.

Denna typ av insatser handlar om olika typer av utbildningar och kurser och andra typer av stöd till de lokala delarna av organisationerna. Det kan också handla om organisationsstöd i form av att utveckla kansli och administration för att stärka organisationens verksamhet. Inom motverka våld mot kvinnor respektive stöd till efterlevande har alla organisationer utom en bedrivit verksamhet som kommer lokala eller samordnande insatser till del i hög eller mycket hög utsträckning.

Till denna typ av insatser hör KSAN:s arbete med att stärka organisationens kapacitet som handlingskraftigt samarbetsråd genom utbildningsinsatser för styrelse, personal och nyckelpersoner i medlemsorganisationerna för att öka kunskapen om målgruppsriktade och framåtsyftande kommunikationsmetoder med koppling till ANDT-strategin och barnkonventionen. Man har också arbetat för att stärka spridningen och tillgängligheten till metodutvecklingsarbeten och projektresultat av riksintresse genom utveckling av KSAN:s BellaNet.

Inom utsatta barn och deras familjer har Röda Korset arbetat med att skapa en nationell samordning och ett tjänstemannastöd till frivilligverksamheten runt om i landet. Stödet har bland annat handlat om stöd till lokala rödakorskretsar för att möjliggöra rekrytering och utbildning av frivilliga samt handledning till de frivilliga som arbetar med efterforskning av saknade anhöriga. Man har också gett tjänstemannastöd till de frivilliga som arbetar med ensamkommande barn och andra asylsökande barn med stödmaterial och särskilda träffar för erfarenhetsutbyte.

Exempel på denna typ av verksamhet från området motverka våld mot kvinnor är Unizons arbete för att medlemsjourerna ska erbjuda en verksamhet av jämn och hög kvalitet. För att nå detta mål har organisationen genomfört medlemsutbildningar, fortbildning för kansli och styrelsemedlemmar och särskilda insatser för att höja kunskapen om särskilt utsatta grupper, t ex. kvinnor i missbruk, hbtq-personer och kvinnor med utländsk bakgrund, i organisationen. Unizon centralt har också fördelat medel till medlemsjourerna och man har implementerat en nätbaserad stödverksamhet samt påbörjat ett systematiskt arbete för att införa ett kvalitetsledningssystem i medlemsföreningarna.

Inom efterlevandeområdet kan nämnas SAMS fortsatta arbete för att skapa en gemensam kompetensnivå för nyckelpersoner inom SAMS och dess medlemsorganisationer via interna utbildningar och konferenser.

Avslutande diskussion

Socialstyrelsens uppföljning visar att 31 procent av organisationerna har sammanhängande mål- och resultatstyrning i hög utsträckning. Samtidigt har andelen organisationer som har en sammanhängande mål- och resultatstyrning i låg utsträckning sjunkit till 19 procent. Socialstyrelsen anser att detta är en positiv utveckling men samtidigt visar dock Socialstyrelsens uppföljning att majoriteten av organisationerna fortfarande har en mål- och resultatstyrning som måste utvecklas. Många organisationer har fortsatt svårt att formulera mätbara mål och aktiviteter.

Organisationerna redogjorde för i hur stor utsträckning deras verksamhet varit inriktad mot informations- och opinionsbildande arbete samt förebyggande och socialt stödjande arbete. Organisationerna redogjorde också för i hur stor utsträckning de har arbetat med hälsofrämjande insatser och med insatser som har kommit deras lokala eller samordnande arbete till del. Majoriteten av organisationerna har varit aktiva inom mer än ett av dessa områden.

I förordningen finns även krav på att organisationerna ska uppge hur många medlemmar de har. Detta krav tillkom eftersom regeringen vill ha en bild av hur många personer som är aktiva i de organisationer som tilldelas statsbidrag enligt förordningen. Man ville också ha en bild av hur medlemsutvecklingen ser ut över tid. Detta krav har varit svårt att uppfylla för de organisationer som är paraplyorganisationer eller på något annat sätt organiserar organisationer som i sig är rikstäckande organisationer. Dessa organisationer behöver därför bara uppge hur många organisationer de har som medlemmar.

Socialstyrelsen konstaterar att utvecklingen när det gäller att utveckla en god mål- och resultatstyrning går åt rätt håll och myndigheten kommer att fortsätta arbetet med att förbättra mål- och resultatstyrningen av bidraget.

Referenser

1. Användningen av statsbidraget till vissa organisationer inom det sociala området 2014. Stockholm: Socialstyrelsen; 2015

Bilaga 1. Fördelning av medel

Tabell 11. Fördelning av medel per område och organisation (SEK)

Organisation	Belopp
Alkohol och narkotika	32 970 000
Alna Sverige förening	250 000
Convictus	690 000
De Fria Sällskapen Länkarnas Samorganisation	200 000
Dianova	350 000
Förbundet Hassela Solidaritet	750 000
Föreningen Fanzingo/Radio Fri	300 000
Hela Människan	4 850 000
IOGT-NTO	3 700 000
KSAN – Kvinnoorganisationernas samarbetsråd	1 900 000
LP-verksamheternas riksorganisation	1 750 000
Länkens kamratförbund	200 000
Motorförarnas Helykterhetsförbund, MHF	3 400 000
Rainbow Sweden	550 000
RFHL, Riksförbundet för Rättigheter, Frigörelse, Hälsa och Likabehandling	2 400 000
Riksförbundet Föräldraföreningen mot Narkotika	1 100 000
Riksförbundet ROMA Institutet	100 000
Riksförbundet Simon	1 600 000
Riksförbundet SMART	900 000
RIKSKRIS, KRIS Riksförbund	1 700 000
Svenska Brukarföreningen	700 000
Sveriges Blåbandsförbund	600 000
Sällskapen Länkarnas Riksförbund	800 000
Unga KRIS-förbundet	380 000
Ungdomens nykterhetsförbund, UNF	950 000
Verdandi	2 850 000
Utsatta barn och deras familjer	13 206 000
Anhöriga till Sexuellt Utnyttjade barn, ATSUB	500 000
BRIS, Barnens Rätt i Samhället	2 406 000
Buff (f.d. Bryggan)	900 000
ECPAT Sverige	1 500 000
Familjevårdens Centralorganisation, FACO	200 000
FAS-föreningen	300 000
Hjälpkällan	250 000
IOGT-NTO:s Juniorförbund, Junis	500 000
Maskrosbarn	800 000
Riksförbundet Frivilliga samhällsarbetare, RFS	300 000
Riksförbundet för samhällets styvbarn	300 000
Riksförbundet Insolvens	400 000
Riksföreningen Stoppa Kvinnlig Könsstympning, RISK	400 000
Rädda Barnens Riksförbund	600 000
Svenska muslimer för fred och rättvisa	300 000
Svenska Röda Korset	600 000
Sveriges Makalösa Föräldrar	1 950 000
Sveriges Romska Ungdomsdelegation, SRUD	100 000
Tjezonen	900 000

Motverka våld mot kvinnor	41 750 000
Brottsofferjourernas Riksförbund, BOJ	1 100 000
Internationella romsk och resande kvinnojouren	250 000
Kvinnors Nätverk	200 000
Mottagningen mot våld i nära relationer, MVU	450 000
Män för Jämställdhet	1 100 000
Riksföreningen Stödcentrum mot incest och andra sexuella övergrepp, RSCI	350 000
Rikskriscentrum	350 000
Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, ROKS	17 650 000
Romska delegationen	100 000
Slagfärdiga	150 000
Somali Women in Sweden, SWIS	250 000
Somaya kvinno- och tjejjour	800 000
Terrafem	1 350 000
Unizon	17 650 000
Hälsofrämjande	1 050 000
Mind	450 000
Riksförbundet Hälsofrämjandet	300 000
Roma International	100 000
Äldrekontakt	200 000
Stöd till efterlevande	2 400 000
Randiga Huset	300 000
Riksförbundet för Suicidprevention och efterlevandestöd, SPES	650 000
Riksförbundet för Änkor och Änkemän	100 000
SAMS – Samarbete för Människor i Sorg	900 000
Spädbarnsfonden	250 000
VIMIL – Vi som mist någon mitt i livet	100 000
Vi som förlorat barn	100 000
Ej kategoriserat	2 000 000
FORUM – idéburna organisationer	2 000 000
Totalt	93 376 000

Bilaga 2. Ekonomisk redovisning

Anslagssumman för 2015 var totalt 93 376 000 kronor. Statsbidraget fick användas mellan 1 januari 2015 och 31 december 2015. Av dessa medel avsåg 66 626 000 kronor områdena alkohol och narkotika, utsatta barn och deras familjer och motverka våld mot kvinnor. Vidare avsåg 23 300 000 kronor enbart området motverka våld mot kvinnor. Till områdena stöd till efterlevande och hälsofrämjande verksamhet anslogs 3 450 000 kronor (tabell 12).

Tabell 12. Anslag till statsbidraget 2015

Utgiftsområde	Belopp SEK
Utgiftsområde 9, Hälsovård, sjukvård och social omsorg. 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m	66 626 000
Utgiftsområde 9. Hälsovård, sjukvård och social omsorg. 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	3 450 000
Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet 1:3	23 300 000
Summa	93 376 000

Av organisationernas ekonomiska redovisningar framgick att nio organisationer inte hade förbrukat hela statsbidraget. Med utgångspunkt i 17 §, punkt 3 i förordning (2011:1062) om statsbidrag till vissa organisationer har Socialstyrelsen begärt att dessa medel betalas tillbaka. Icke förbrukat statsbidrag uppgick enligt organisationernas redovisningar till 697 885 kronor. Det innebär att 99,2 procent av statsbidraget har förbrukats (tabell 13).

Tabell 13. Utbetalt och icke förbrukat statsbidrag 2015

Utbetalt statsbidrag	Icke förbrukat statsbidrag	Procentuell förbrukning statsbidrag
93 376 000 kr	697 885	99,2

Socialstyrelsen bad organisationerna att specificera hur stor del av statsbidraget som gått till administrativa kostnader för att få en bild av hur mycket av statsbidraget som går till administration av organisationernas verksamhet. Som administrativa kostnader räknas telefoni, porto, kontorsmaterial, försäkringar, bankkostnader och redovisningstjänster. Socialstyrelsens sammanställning visar att 4,6 procent av statsbidraget har använts till administrativa kostnader (tabell 14). Det är en minskning med 1,2 procent jämfört med året innan. Det är endast fyra organisationer som har använt mer än 15 procent av statsbidraget till administration.

Tabell 14. Andel administrativa kostnader hos organisationerna. Procent

Förbrukat statsbidrag	Varav kostnad för administration	Andel kostnad administration procent
92 678 115	4 267 755	4,6

Bilaga 3. Medlemsutveckling

Tabell 15. Organisationer med upp till 500 medlemmar 2015

Organisation	Antal medlemmar jan 2015	Antal medlem- mar dec 2015
Dianova ideell förening	15	15
Riksföreningen Stoppa Kvinnlig Könsstympling, RISK	25	25
MVU, Mottagningen mot våld i nära relationer i Uppsala	30	26
Slagfärdiga	49	26
Rikskriscentrum	29	30
Randiga Huset	36	30
Somaya kvinno- och tjejjour	107	107
FAS-föreningen	138	146
Kvinnors Nätverk	140	146
Convictus	150	150
Terrafem	120	153
Maskrosbarn	176	227
Riksföreningen Stödcentrum mot incest och andra sexuella övergrepp, RSCI	240	232
Anhöriga till Sexuellt Utnyttjade barn, ATSUB	302	298
Tjejzonen	262	301
Förbundet Hassela Solidaritet	476	385
Somali Women in Sweden, SWIS	360	386
Män för Jämställdhet	316	425
Familjevårdens Centralorganisation, FACO	416	452
VIMIL - Vi som mist någon mitt i livet	427	472
Rom och resande kvinnojouren, RRKJ	465	482
Föreningen Fanzingo / Radio fri	411	494

Tabell 16. Organisationer med 501 – 5 000 medlemmar 2015

Organisation	Antal medlemmar jan 2015	Antal medlem- mar dec 2015
Riksförbundet SIMON	619	533
Riksförbundet för samhällets styvbarn	850	553
Äldrekontakt	500	560
Riksförbundet för änkor och änkemän	900	711
ECPAT Sverige	888	715
Sveriges Romska Ungdoms Delegation, SRUD	928	928

Riksförbundet för SuicidPrevention och Efterlevandes Stöd, SPES	856	958
Vi som förlorat barn	907	1 005
Unga KRIS-förbundet	1 078	1 153
Hjälpkällan	1 286	1 321
RFHL, Riksförbundet för Rättigheter, Frigörelse, Hälsa och Likabehandling	1 525	1 460
Spädbarnsfonden	1 433	1 519
Sveriges Makalösa Föräldrar	1 498	1 643
Bryggan (nu Buff Sverige)	1 676	1 676
De Fria Sällskapen Länkarnas Samorganisation	1 825	1 750
Svenska Muslimer för fred och rättvisa	1 501	1 876
Mind - föreningen psykisk hälsa	1 966	2 000
Riksförbundet Hälsofrämjandet	1 860	2 000
Svenska Brukarföreningen	2 000	2 300
Riksförbundet Föräldraföreningen Mot Narkotika, FMN	3 260	3 278
Sveriges Blåbandsförbund	3 698	3 577
Länkens Kamratförbund	3 500	3 600
RIKSKRIS, Riksförbundet Kriminellas Revansch I Samhället	3 857	3 912
Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, ROKS	4 398	4 318
BRIS, Barnens Rätt I Samhället	5 260	4 387
Riksförbundet Roma Institutet	4 891	4 891

Tabell 17. Organisationer med 5 001 – 15 000 medlemmar 2015

Organisation	Antal medlemmar jan 2015	Antal medlemmar dec 2015
Roma International, Centraförbundet	5 051	5 051
Ungdomens nykterhetsförbund, UNF	6 301	5 071
Verdandi	8 479	5 817
Brottsofferjourernas Riksförbund, BOJ	7 476	6 852
Riksförbundet frivilliga samhällsarbete, RFS	6 480	6 880
Unizon (f.d. Sveriges kvinno- och tjejjourers riksförbund, SKR)	5 824	7 500
Sällskapen Länkarnas Riksförbund	9 134	9 169
IOGT-NTOs Juniorförbund, Junis	12 049	11 336

Tabell 18. Organisationer med fler än 15 000 medlemmar 2015

Organisation	Antal medlemmar jan 2015	Antal medlem- mar dec 2015
Motorförarnas Helnykterhetsförbund, MHF	17 797	15 812
IOGT-NTO	28 664	30 079
Riksförbundet SMART	40 000	40 000
Rädda Barnens Riksförbund	75 955	76 492
LP-verksamhetens Riksorganisation	81 823	82 286
Svenska Röda korset	134 557	131 000
Alna Sverige förening	300 000	250 000